

Inledande miljöutredning av Professionell Säkerhet i Skåne AB

Hannes O. Tedin, Jonas Brunner och Natasha Durakoska

MVET01

Lunds universitet

HT 2016

Uppdragsprojektet som beskrivs i den här rapporten är utfört som en del i kursen "Tillämpad Industriell Miljöekonomi" höstterminen 2016. Kursen ingår i utbildningen "Strategiskt Miljöarbete" i Miljövetenskap på Lunds Universitet. Projektet är utformat tillsammans med organisationen Miljöbron (www.miljobron.se).

Sammanfattning

Professionell Säkerhet i Skåne AB är en förhållandevis liten aktör i säkerhetssystembranschen. Kompetensen för miljöarbete saknas men ett stort miljöintresse finns hos ledningen. Eftersom mycket tyder på att en miljövänlig verksamhet även kan göra ekonomin gott siktar företaget på att ta fram ett internt miljöledningssystem. Rapporten syftar till att besvara frågorna (1) vilken miljöpåverkan medför företagets verksamhet idag?, (2) hur kan företaget arbeta för att reducera sin miljöpåverkan?, och (3) vilka fördelar kan ett systematiskt miljöarbete innebära för företaget? För att besvara frågorna genomfördes en inledande miljöutredning. Information hämtades från bland annat intervjuer, workshops och dokumentgranskning. Transporter, avfall samt förbrukningsmaterial och utrustning identifierades som de betydande miljöaspekter företaget bör prioritera i sitt miljöarbete. I strategiavsnittet ges sedan rekommendationer till förbättringar av företagets miljöarbete. Här tillämpades strategiska modeller som SWOT-analys, Porters femkraftsmodell och Orsatos ramverk för konkurrenskraftiga miljöstrategier. Rapportens slutsatser inkluderar att företaget bör jobba med resurshushållning för att förbättra verksamhetens miljöeffektivitet. På så sätt kan företaget utvidga sitt kvalitetsmål om att vara "en kompetensmässigt ledande aktör" till att även gälla miljömässig hållbarhet. Att påverka sin bransch är ett bra sätt för företag i tjänstesektorn att göra miljömässig skillnad. På så sätt kan företaget dessutom stärka sitt eget varumärke.

Nyckelord: Säkerhetssystembranschen, miljöledning, miljöstrategi

Innehåll

1 Inledning.....	1
1.1 Problembeskrivning.....	2
1.2 Syfte och frågeställningar	2
1.3 Avgränsningar och disposition	2
2 Metod	4
3 Bakgrund.....	5
3.1 Verksamhetsbeskrivning.....	5
3.2 Säkerhetssystembranschen.....	6
3.2.1 Securitas Direct	6
3.2.2 Avarn Security	6
3.2.3 Frågor av betydelse för branschens intressenter	7
3.3 Lagar och krav.....	8
3.3.1 Lagar och krav för brand- och säkerhetsinstallation.....	8
3.3.2 Direktiv och förordningar för elektronik och batterier.....	9
3.4 Teoretisk bakgrund	9
3.4.1 Standardisering	9
3.4.2 Identifiering och värdering av miljöaspekter	11
3.4.3 Miljöstrategiska analysmetoder	11
3.4.3.1 SWOT-analys	11
3.4.3.2 Porters femkraftsmodell.....	12
3.4.3.3 Ramverk för allmänna, konkurrenskraftiga miljöstrategier	13
4 Miljöutredningens resultat.....	15
4.1 Identifierade miljöaspekter	15
4.2 Direkta miljöaspekter.....	15
4.2.1 Energiförbrukning	15
4.2.2 Transporter	16
4.2.3 Avfall	17
4.2.4 Förbrukningsmaterial och utrustning.....	17
4.2.5 Vattenförbrukning	18
4.2.6 Kemikalier och utsläpp till vatten.....	18
4.3 Indirekta miljöaspekter	18
4.3.1 Energiförbrukning	18
4.3.2 Vattenförbrukning	19
4.3.3 Kemikalier och utsläpp till vatten.....	19
4.3.4 Påverkan på intressenter	19
4.4 Betydande miljöaspekter.....	19
4.4.1 Transporter	21
4.4.2 Avfall	21
4.4.3 Förbrukningsmaterial och utrustning.....	21
5 Strategi.....	22
5.1 SWOT-analys	22
5.2 Porters femkraftsmodell	23
5.3 Ramverk för allmänna, konkurrenskraftiga miljöstrategier	24
6 Avslutande diskussion och slutsatser.....	26
6.1 Företagets miljöpåverkan.....	26

6.2 Rekommenderade åtgärder	26
6.2.1 Transporter	26
6.2.2 Avfall	29
6.2.3 Förbrukningsmaterial och utrustning.....	29
6.3 Fördelar med ett systematiskt miljöarbete.....	30
Litteraturlista.....	31
Bilagor	34
Bilaga 1. Företagets översiktliga bedömning av sina miljöaspekter.	34
Bilaga 2. Lista på lagar och krav med koppling till miljöutredningen.	36
Bilaga 3. Väsentlighetsanalys gjord tillsammans med företaget.....	38

1 Inledning

Definitionen av hållbar utveckling är att dagens behov ska tillgodoses på ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart sätt utan att kommande generationers resurser äventyras (World Commission on Environment and Development, 1987). Företag har historiskt sett miljöarbetet som en ekonomisk börda som inte behöver prioriteras mer än nödvändigt (Ammenberg, 2012). Eftersom den traditionella synen på företagsekonomi endast berör en av begreppet hållbar utvecklings tre pelare är det viktigt för företag att förstå varför affärsmodellen även måste beakta sociala och ekologiska aspekter för att verksamheten ska kunna anses hållbar. De tre pelarna måste samspela med varandra för att kunna fungera optimalt och de är därmed beroende av varandra. Exempelvis uppstår samhällsproblem då ekonomin hamnar i obalans, likaså kommer ekonomin påverkas negativt när samhället behöver bekosta en förlorad ekosystemtjänst som till sin natur är kostnadsfri (ibid.).

De flesta miljöproblem härstammar från diffusa utsläpp från verksamheten i samband med tillverkning av produkter och utförandet av tjänster (Ammenberg, 2012). Klimatförändringar, uttunning av ozonskiktet, metallers miljöpåverkan på grund av ineffektiva material- och energiflöden, försurning och övergödning av mark och vatten, miljö- och hälsopåverkan från luftföroreningar och reducerad biologisk mångfald är miljöproblem skapade av företag och människan själv. Med det sagt finns det flera olika skäl till varför ett företag bör engagera sig i samhället.

Ett skäl till varför ett företag bör ta hänsyn till olika hållbarhetsaspekter i samhället kan vara att intressenter ställer olika miljörelaterade krav (Ammenberg, 2012). För att ett företag ska erhålla en säker plats på marknaden och erhålla en bred kundkrets är det därmed viktigt att företagsledaren beaktar och hanterar olika intressenters önskemål (ibid.). Detta kan uppnås genom att företaget i fråga kartlägger samtliga miljöaspekter och arbetar systematiskt med att förebygga dem (Brorson & Almgren, 2013).

På senare år har också allt fler röster hörts som gör att det kan vara en framgångsrik strategi att skapa ekonomisk hållbarhet genom miljömässig hållbarhet. Miljömässig hållbarhet kan nämligen både generera nya sorters inkomster och förbättra en verksamhets kostnadskontroll. Det har rapporterats om en tydlig relation mellan hur verksamheter presterar på miljöområdet och hur de presterar rent ekonomiskt, åtminstone på lång sikt (Shahbazi & Wiktorsson, 2016). Ett effektivt användande av material bidrar direkt till både miljö- och det finansiella bokslutet eftersom mindre material går åt vilket i sin tur innebär att mindre avfall genereras.

Beroende på konsumenters förväntningar och ett stort antal andra faktorer, kan i många fall också företagets rykte stå på spel. Idag bestäms ett företags värde av både tillgångarna *och* varumärket.

1.1 Problembeskrivning

Företag vars vision är att enbart skapa monetära värden ger kanske kortsiktiga vinster, men på lång sikt medför ett sådant förhållningssätt förluster för miljön. Miljön är i sin tur en allmännyttighet som saknar äganderätt. Problemet uppstår då det monetära värdet på miljön inte återspeglas i marknadspriset och det krävs en balans mellan utbud och efterfrågan på produkter och tjänster för att en jämviktsnivå mellan produktion och en produkts motsvarande marknadspris ska uppnås (Lund-Thomsen & Oxborrow, 2014).

Professionell Säkerhet i Skåne AB (fortsättningsvis benämnt Professionell Säkerhet eller företaget) är ett litet företag i säkerhetssystembranschen. Företaget arbetar med alla former av larm- och säkerhetssystem för olika verksamheter och organisationer. Enligt uppgift saknas kompetens för miljöarbetet generellt men ett stort miljöintresse finns hos ledningen (Henrik Karlsson, personlig kommunikation, 7 november 2016). Med utgångspunkt i den här inledande miljöutredningen är tanken att ett internt miljöledningssystem ska struktureras upp.

Det är dock inte tillräckligt för verksamheter att ha ett strukturerat miljöstyrningsarbete så länge det ligger på en specialist inom företaget att tillse att verksamheten förbättras från ett miljöperspektiv (Ayers & Green, 1997, refererat i Kurdve & Wiktorsson, 2013). Istället måste frågor relaterade till hur företaget presterar med avseende på miljö 'ägas' av den operativa ledningen. Med andra ord måste den operativa personalen (i föreliggande fall teknikerna och montörerna) involveras i ett kontinuerligt förbättringsarbete när det gäller verksamhetens miljöaspekter (Kurdve & Wiktorsson, 2013).

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med studien är att göra en inledande miljöutredning av företagets verksamhet för att identifiera de aspekter som medför störst miljöpåverkan. Utöver det ska förslag på strategier presenteras som företaget kan använda sig av för att åstadkomma ett långsiktigt hållbart förbättringsarbete på miljöområdet. Arbetet ska också försöka ge svar på om, och i så fall hur, ett företag av den här storleken kan omdefinieras genom att skapa delade värden, snarare än att bara skapa monetär vinst. Utifrån syftet med studien har tre frågeställningar formulerats:

- Vilken miljöpåverkan medför företagets verksamhet idag?
- Hur kan företaget arbeta för att reducera sin miljöpåverkan?
- Vilka fördelar kan ett systematiskt miljöarbete innebära för företaget?

1.3 Avgränsningar och disposition

Rapporten inleds med en redogörelse för hur vi har gått tillväga. Sedan ges en bakgrund där en verksamhetsbeskrivning av Professionell Säkerhet är inkluderad. Vidare redogörs för branschen, relevanta lagar och krav, samt den teoretiska bakgrunden till

standardiserade miljöledningssystem, värdering av miljöaspekter och miljöstrategiska analysmetoder. Därefter presenteras resultaten av den inledande miljöutredningen innan vi förslår en miljöstrategi åt Professionell Säkerhet. Rapportens slutsatser presenteras i det avslutande avsnittet, vari rekommendationer för hur företaget kan förbättra sin miljöprestanda och reducera sitt ekologiska fotavtryck också ges.

Företaget är ett tjänsteföretag med totalt fyra kontorsanställda och elva tekniker och montörer fördelat på Helsingborg och Staffanstorp. Vad beträffar kontorsverksamheten avgränsas miljöutredningen till enbart Staffanstorp. Däremot kan även kontoret i Helsingborg ta del av de rekommendationer som ges i rapporten. Identifierade miljöaspekter som inte berör kontorsverksamheten gäller för hela verksamheten.

Eftersom företaget inte själva producerar sina installationer avgränsas miljöutredningen från 'porten till graven', det vill säga från det att material köps in för installation till att det hanteras som avfall. Därmed görs ingen direkt livscykelanalys av själva produkterna, även om detta skulle vara relevant. Istället görs en generell identifiering av miljöaspekter kopplade till produkterna. De ses som indirekta och beskrivs kort i avsnitt 4.3. Störst fokus i rapporten ligger dock på de miljöaspekter som företaget har en direkt inverkan på.

2 Metod

Rapporten grundar sig på en litteraturstudie av relevanta källor om miljöutredningar och miljöstrategiska analysmetoder, lagstiftning av betydelse och bakgrundsinformation om säkerhetsbranschen.

Som grund för miljöutredningen genomfördes intervjuer via personliga möten med Professionell Säkerhets ägare Henrik Karlsson i företagshotellet Komethuset (fortsättningsvis benämnt Kometen) samt mailkonversationer. Vid det första intervjutillfället genomfördes en workshop med Karlsson där en värdering av olika identifierade miljöaspekter gjordes (se bilaga 1) samt en väsentlighetsanalys där företaget och dess intressenters värderingar ställdes mot varandra.

För att få mer information om Kometen genomfördes telefonintervjuer med arkitekten, projektledaren, förvaltaren och chefen för fastigheten. Utöver det gjordes en dokumentinsamling och granskning av relevanta dokument som Kometens energideklaration via Boverkets hemsida, Professionell Säkerhets personalhandbok och andra kvalitetsdokument. Övrig information kopplat till miljöutredningen som statistik för avfall, transporter, inköpsrutiner med mera erhöles också av Karlsson samt via branschorganisationers hemsidor, övriga företags databaser och från föreläsningar.

I miljöutredningen av Professionell Säkerhets verksamhet sammanställdes och analyserades företagets miljöpåverkan genom att miljöaspekterna identifierades och kategoriserades som direkta och indirekta. Identifiering och bedömning av de betydande miljöaspekterna samt motivering till hur de värderats gjordes enligt riktlinjerna i Ammenberg (2012). Det rör sig om en subjektiv värdering som enbart behandlar företagets direkta miljöaspekter och huruvida de är betydande eller inte. Utgångspunkten för den rekommenderade miljöstrategin utgår från Professionell Säkerhets förutsättningar samt de aspekter som anses vara betydande. Här har strategiska modeller som SWOT-analys, Porters femkraftsmodell och ett ramverk för allmänna, konkurrenskraftiga miljöstrategier (Orsato, 2006) tillämpats och legat till grund för miljöstrategin. Utredningen avslutas med rekommendationer till hur förbättringar av miljöarbetet hos Professionell Säkerhet kan ske, detta med utgångspunkt från miljöstrategin.

3 Bakgrund

3.1 Verksamhetsbeskrivning

Professionell Säkerhet är en leverantör som bedriver installationer, service och underhåll av el-, tele- och säkerhetsanläggningar med kontor i Staffanstorp och Helsingborg (Professionell Säkerhet i Skåne AB, 2016). Affärsidén grundar sig på att medarbetare är ute hos kunder och säljer och underhåller kompletta säkerhetsinstallationer. Trygga helhetslösningar och ett stort kundfokus eftersträvas. Kunder inkluderar små, medelstora och stora företag, myndigheter och även privatpersoner i viss mån (Henrik Karlsson, personlig kommunikation, 7 november 2016). Visionen är att företaget ska vara det naturliga förstahandsvalet av säkerhetsleverantör.

Idag består verksamheten av totalt 15 anställda som arbetar med försäljning, administration, teknik och montering. Medarbetare, uppdaterad kunskap och utveckling samt hög kvalitet är något som företaget värdesätter högt. Eftersom företaget har som mål att uppnå Larmklass 2 är ett kvalitetsledningssystem ett krav (ibid.). Enligt Professionell Säkerhets personalhandbok ska dessutom alla produkter kontrolleras så att kvaliteten helst överträffar den som gäller för Larmklass 2. Professionell Säkerhet har tagit fram ett nytt kvalitetssystem för ett par år sedan och i det kvantifieras hur företaget ska uppnå högre kvalitet med hjälp av visionära och formella mål. De visionära målen fokuserar främst på att företaget ska arbeta efter att vara en kompetent, ledande aktör och utvecklas till branschens bästa arbetsplats. Syftet med målen är att medarbetarna tillsammans ska förstå vilka drivkrafter som är prioriterade i företaget. Målen ska vara mätbara, tidsbestämda och ta sin utgångspunkt i företagets kapacitet och vision.

Numera är det vanligt att kunder visar intresse för verksamhetens miljöarbete (Henrik Karlsson, personlig kommunikation, 7 november 2016). Enligt Professionell Säkerhets miljöpolicy ska verksamheten präglas av ett kontinuerligt och förebyggande miljöarbete. Detta ska uppnås genom att miljöarbetet integreras i det dagliga arbetet, uppkomsten av avfall reduceras, förbruknings- och kontorsmaterial minskas och återanvänds i så hög grad som möjligt och energieffektivitet eftersträvas, både i företagets egna verksamhet och – genom de erbjudna produkterna – hos kunderna.

I företagets utbud av tjänster är det enligt Karlsson serviceavtalet som utgör deras främsta konkurrensfördel (personlig kommunikation, 7 november 2016). Tecknar kunden ett sådant prioriteras den vid support och akuta servicearbeten. I avtalet ingår också en årlig besiktning för att förebygga framtida fel och brister i anläggningen. Företaget lägger stor vikt i planeringsarbetet, alltifrån hur installationer ska göras till den logistiska frågor som vilken installatör som ska åka på vilket uppdrag.

Just nu utgör Professionell Säkerhets andel av marknaden några få procent men företaget har som ambition att växa i framtiden. Till exempel ingick företaget 2015 ett

samarbete med Lani Eltjänst AB som har stor kompetens inom IT, elservice och elinstallationer (Professionell Säkerhet i Skåne AB, 2016). Numera samarbetar Professionell Säkerhet med ytterligare några elbolag och detta kan ses som ett led i deras strategi som syftar till att företaget ska vara en kompetensledande aktör inom larm och säkerhet (Henrik Karlsson, personlig kommunikation, 7 november 2016).

3.2 Säkerhetssystembranschen

Professionell Säkerhet är verksamma i branschen Säkerhetssystemtjänster (enligt Svensk Näringsgrensindelning). Idag är företagets huvudkonkurrenter de större aktörer (som Securitas, Avarn och Nea) som attraherar entreprenörerna och ofta rör iland de stora uppdragen (Henrik Karlsson, personlig kommunikation, 14 december 2016). Med utgångspunkt i Professionell Säkerhets verksamhet gjordes därför en benchmarking med Securitas Direct (3.2.1) och Avarn (3.2.2).

3.2.1 Securitas Direct

Securitas är idag Sveriges marknadsledande företag inom branschen och fortsätter växa med nya kunder varje dag (Securitas Direct Sverige AB, u.å.a). Företaget är en del av den globala Verisure-koncernen som är störst i Europa och även har en växande marknad i Sydamerika (Verisure, u.å.). Securitas miljöpolicy är grunden för deras miljöarbete. De “eftersträvar att ha så låg miljöpåverkan som möjligt och arbeta aktivt med att ta hänsyn till miljön i alla delar i arbetet” (Securitas Direct Sverige AB, u.å.b).

Certifieringar enligt ISO är frivilliga men inom branschen är larmklass-certifiering ett krav beroende på vilken nivå företaget arbetar eller vill arbeta på. Securitas Direct är Larmklass 2-certifierade (personlig kommunikation, 15 dec 2016), vilket också är den klass Professionell Säkerhet eftersträvar.

3.2.2 Avarn Security

Ett annat stort företag inom branschen är Avarn Security som också vänder sig mot större företag och offentlig sektor. Företaget är en del av Sector Alarm-koncernen som idag är branschens näst största företag i Norden med ambitionen att bli det ledande företaget i Europa (Sector Alarm, 2016). Avarns miljöarbete redovisas på hemsidan och där lyfts bland annat handlingsplaner för att minimera miljöpåverkan.

Avarn är certifierade enligt både ISO 9001 och 14001 och har även tillgängliggjort sin uppförandekod till sina leverantörer på hemsidan (Avarn Security, 2016). I uppförandekoden under rubriken ‘Miljöskydd’ finns bland annat krav på att leverantören skall följa lagstiftning, ha en väldokumenterad miljöpolicy och redovisa sina utsläpp av växthusgaser.

I jämförelse med Securitas är Avarn ett bra exempel på hur ett företag kan arbeta med sitt miljöarbete och förmedla det på ett transparent sätt. Utöver det som redovisas på hemsidan och i uppförandekoden har företaget något som de kallar för ‘Avarn Security Whistleblowing’ som går ut på att uppmuntra intressenter att rapportera ifall de misstänker

beteende som strider mot just företagets uppförandekod, policyer eller liknande värderingar som företaget har (Avarn, 2016).

3.2.3 Frågor av betydelse för branschens intressenter

Det största problemet som är av relevans för kunder, potentiella kunder, affärspartners och övriga intressenter är ökningen av vandalismbrott i dagens samhälle (Henrik Karlsson, personlig kommunikation, 14 december 2016). På miljöområdet är den stora utmaningen de volymer av plast som krävs för att tillverka larmen samt de batterier som krävs i systemet, eftersom allt trådlöst drivs av batterier (ibid.) Transporterna ses också som ett miljöproblem direkt orsakat av säkerhetsleverantörerna själva med betydelse för deras intressenter.

De stora aktörerna i branschen är oftast certifierade enligt ISO 9001 och/eller ISO 14001. Små företag som Professionell Säkerhet har inte de resurser eller den kompetens som krävs för att certifiera sig enligt sådana systematiska ledningssystem. Istället följer de ledningssystemen – mestadels för kvalitet – i den mån de klarar av (Henrik Karlsson, personlig kommunikation, 14 december 2016). Vad gäller krav från den offentliga sektorn upplever Karlsson att oerhört höga krav ställs på kvalitet. Däremot är kraven på miljö förvånansvärt låga och oftast räcker det med att det finns en skriven miljöpolicy (ibid.).

Som en följd av EU:s energieffektiviseringsdirektiv trädde lagen om energikartläggning för stora företag i kraft 1 juni 2014. Den innebär att företag med minst 250 anställda och med en årsomsättning som överstiger 50 miljoner EUR måste kartlägga sin verksamhets energiåtgång minst vart fjärde år. Eftersom Professionell Säkerhet även har kunder i den här storleksordningen (till exempel Malmö stad) får detta betydelse för deras verksamhet. I en miljöutredning av Professionell Säkerhets verksamhet är deras kunders energiåtgång till följd av larmprodukterna som installeras irrelevant (den miljöpåverkan får räknas på kundens konto). Däremot påverkar lagen med all sannolikhet kraven kunderna ställer på Professionell Säkerhet och framförallt på de produkter som installeras.

I det här avseendet går det att identifiera en aktör vars exempel kan vara väl värt att följa, Climat80-gruppen. Climat80-gruppen är en installations- och servicegrupp som är verksam i Malmö och Skåne. På deras hemsida (<http://www.climat80.se/>) återfinns många tips på hur företag kan reducera sin energiåtgång och på så sätt minska både kostnader och sin miljöpåverkan utan att för den sakens skull förlora i effektivitet.

Samtliga företag som ingår i Climat80-gruppen arbetar för att minska miljöpåverkan, både internt och externt hos sina kunder och leverantörer genom att föra en kontinuerlig kvalitetsdialog. Dessutom återfinns certifierade energikartläggare – vilket är ett krav enligt lagstiftningen – i Climat80-gruppen. Den helhetslösningen som företagen i Climat80-gruppen kan tillhandahålla utgör en stor konkurrensfördel, åtminstone på pappret. Malmö stad är trots allt kund till Professionell Säkerhet, vilket tyder på att företagets starka fokus på kvalitet lönar sig.

3.3 Lagar och krav

I många fall upplever företag lagstiftningen som utmanande och krävande, men resultatet av att följa lagar och krav gör både miljön och företaget gott (Brorson & Almgren, 2013). Enligt ISO 14001 ska Miljöbalken (SFS, 1998:808) (MB) och övriga legala krav som företaget i fråga berörs av följas. Syftet med MB är att främja en hållbar utveckling och lagstiftningen rör i stort sett all miljöpåverkan som orsakas i samhället av olika aktörer (Länsstyrelsen Blekinge Län, u.å.). Som alla branscher orsakar säkerhetsbranschen en miljöpåverkan och har därmed ett ansvar att tillämpa MB. I huvudsak krävs ett arbete för att främja hållbar utveckling, kunskap och åtgärder för att skydda miljö och människors hälsa, försiktighet, effektiv resurshushållning och avfallsförebyggande åtgärder.

Vidare anges det i Arbetsmiljölagen (SFS, 1977:1160) att arbetsgivaren ska vidta de åtgärder som behövs för att motverka ohälsa och olycksfall (Brorson & Almgren, 2013). Samtliga lagar och krav som berör verksamheten ska identifieras och tillämpas. Det är även av vikt att det införs rutiner om hur lagar och krav ska kommuniceras inom företaget (Brorson & Almgren, 2013). I bilaga 2 återfinns en lista på lagar och krav med koppling till miljöutredningen.

Eftersom det behövs olika larm för olika verksamhetsmiljöer har en gemensam kravstandard skapats med fyra larmklasser. På så sätt underlättas kommunikationen mellan försäkringstagare, försäkringsbolag och installatörer (Trygg-Hansa, u.å.). Larmklass 1 och 2 är vanligast idag och larmet och skyddet utanpå larmet är de huvudsakliga faktorer som skiljer dem åt.

3.3.1 Lagar och krav för brand- och säkerhetsinstallation

Svensk Brand- och Säkerhetscertifiering (SBSC) är ett ackrediterat certifieringsorgan som certifierar företag, produkter, system och personer inom brand- och säkerhetsområdet (SBSC, u.å.). Professionell Säkerhet är certifierade enligt SSF 1015 (Anläggarfirma Inbrottslarmanläggning) och SBF 1008 (Anläggarfirma Brandlarm). Certifieringarna innebär att det ställs höga krav på företagets branschkompetens och kvalitet på utförda tjänster och produkter (Henrik Karlsson, personlig kommunikation, 7 november 2016).

Först på 1970-talet kom försäkringsbranschen ut med en regelsamling för inbrottslarmanläggningar (Sveriges Lås och säkerhetsleverantörers Riksförbund, u.å.). Larmlagen (SFS, 1983:1097) trädde i kraft 1984 och idag ges reglerna ut av Stöldskyddsföreningen. Lagen omfattar främst tillståndsgivning för verksamheter i branschen för larminstallationer. Även de krav som ställs på installatörer och polisens rätt att agera ifall till exempel återkommande falsklarm förekommer anges. Dessutom måste larmbolag bli godkända av polisen (Svenska alarm, u.å.). Försäkringsbolagen och andra aktörer ställer krav på utrustning, projektering och installation. Dessa krav återfinns bland de normer som ges ut av SSF (Stöldskyddsföreningen, u.å.).

Vad gäller brandlarm så finns tydliga samhällskrav för att förebygga bränder i lagar, föreskrifter och övriga anvisningar (Sveriges Lås och säkerhetsleverantörers Riksförbund,

u.å.). Arbetsmiljölagen (SFS, 1977:1160), Lag om skydd mot olyckor (SFS, 2003:778) och Plan- och bygglagen (SFS, 2010:900) är de viktigaste lagarna kopplade till brandlarm. Ett regelverk där krav på utrustning, projektering och installation ställs – precis som för inbrottslarmanläggningar – har utgivits av Svenska Brandskyddsföreningen (SBF 110). Det är främst inriktat på människans säkerhet och egendom. Reglerna har arbetats fram utifrån de krav som europeiska branschorganisationer ställer. Endast ackrediterade installatörer får genomföra installationer eller registreringar av larmanläggningar.

3.3.2 Direktiv och förordningar för elektronik och batterier

Restriction of the use of certain Hazardous Substances in electrical and electronic equipment (RoHS) är ett direktiv med syfte att reducera riskerna för miljö och människors hälsa genom att dels begränsa och ersätta farliga, kemiska ämnen i elektronisk utrustning, dels uppnå en hållbar materialåtervinning (Kemikalieinspektionen, 2016). Direktivet har genomförts i svensk lagstiftning, bland annat genom Förordning (2012:861) om farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning, Förordning (2005:209) om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter och i Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2008:2) om kemiska produkter och biotekniska organismer.

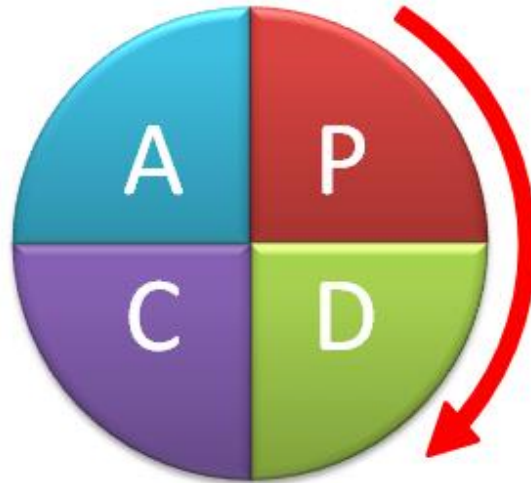
Aktörer som utför elinstallationer på svensk mark har ett producentansvar och därmed ett ansvar att omhänderta det avfall som uppkommer efter utförd tjänst (Naturvårdsverket, 2016a). För de som behandlar elutrustning med inbyggda batterier gäller förordningen (SFS 2014:1075) om producentansvar för elutrustning samt förordningen (SFS 2008:834) om producentansvar för batterier. Naturvårdsverket har därtill ett register (EE-register) som företag kan rapportera till med avseende på producentansvar för elektriska- och elektroniska produkter (Naturvårdsverket, 2016b). Dessutom ska tillsyn och kontroll enligt 5 kap 1 § i Lag (2003:778) om skydd mot olyckor samt dokumentation av rutiner och utformning göras för att ge upphov till ett säkert och systematiskt brandskyddsarbete.

3.4 Teoretisk bakgrund

3.4.1 Standardisering

Standarder effektiviserar, underlättar och bidrar till säkerhet inom en bransch (Ammenbergs, 2012). Funktionen standarder för ledningssystem fyller är att berätta *vad* verksamheten i fråga ska göra, inte *hur* det ska göras. Dessutom är standarder inriktade på olika sorters verksamheter, det vill säga att riktlinjerna som anges skiljer sig åt beroende på om verksamheten utgörs av tillverkning eller tjänster, om det rör sig om ett litet eller stort företag, och så vidare. ISO 14001 (miljöledning) och ISO 9001 (kvalitetsledning) är några av de mest välkända standarderna (ibid.). Professionell Säkerhet följer ett kvalitetsledningssystem med ett stort kundfokus, hög kvalitet och säkerhet. Företagets ambitioner för framtiden är dock att certifieras enligt ISO 14001 (Henrik Karlsson, personlig kommunikation, 7 november 2016).

ISO 14001 är ett internationellt accepterat regelsystem för miljö som frivilligt kan implementeras i verksamheter i olika stor omfattning (Tuppura, Toppinen & Puumalainen, 2016). ISO 14001 är uppbyggt kring metoden PDCA (*Plan–Do–Check–Act*) (figur 3.1). Figuren beskriver hur miljöarbetet i verksamheter i första hand ska planeras, genomföras, utvärderas och ständigt förbättras.

Figur 3.1. En metod som används för miljöfrågor genom att i första hand planera, genomföra, följa upp och förbättra (Work Life Management, u.å.).

I planeringsfasen genomförs en inledande miljöutredning. Här identifieras verksamhetens samtliga miljöaspekter för att se vad som kan förorsaka betydande miljöpåverkan (Brorson & Almgren, 2013). I den senaste versionen av ISO 14001 anges att ett livscykel-perspektiv appliceras i miljöutredningen (Brorson, 2016).

Identifieringen av en verksamhets betydande miljöaspekter utgör grunden för miljöutredningen och fungerar som ett beslutsunderlag för de mål och handlingsplaner som skapas med syfte att genomföra verksamhetens miljöpolicy (Naturvårdsverket, 2016c). Dessutom ska olika legala (och andra) krav som verksamheten berörs av identifieras. Därmed fastställs ambitionen vad gäller företagets miljöprestanda, det vill säga resultatet av hur organisationen behandlar sina miljöaspekter. På så vis ska standarden kunna användas av verksamheter med vitt skilda förutsättningar och miljöbelastningar.

I genomförandefasen ska det som har kartlagts i miljöpolicyn översättas till praktiska handlingar i form av utbildning och ansvarsfördelning. Därefter ska verksamheten följa upp arbetet genom övervakningar, mätningar och dokumentationer av miljöarbetet. Till sist ska verksamhetens miljöarbete utvärderas regelbundet och förhoppningsvis ständigt förbättras (Brorson & Almgren, 2013).

3.4.2 Identifiering och värdering av miljöaspekter

Som nämnts i föregående avsnitt är identifiering en verksamhets miljöaspekter bland de viktigaste i en miljöutredning (Naturvårdsverket, 2016c). Miljöaspekterna delas in i två huvudkategorier, direkta och indirekta. En direkt miljöaspekt kan exempelvis vara transporter, avfallshantering, energianvändning och resursanvändning. En indirekt miljöaspekt kan vara aktiviteter som upphandling och inköp eller effekter av myndigheters beslutstagande som till exempel regleringar eller bidrag. Efter att en verksamhets miljöaspekter har identifierats ska de utvärderas genom olika metoder (se avsnitt 4.4). I ett första steg kan verksamheten delas in i olika avdelningar efter de arbetsuppgifter som fördelats. Därefter identifieras verksamhetens miljöaspekter i samtliga avdelningar och här förtydligas även på vilket sätt miljöaspekten medför en miljöpåverkan (ibid.).

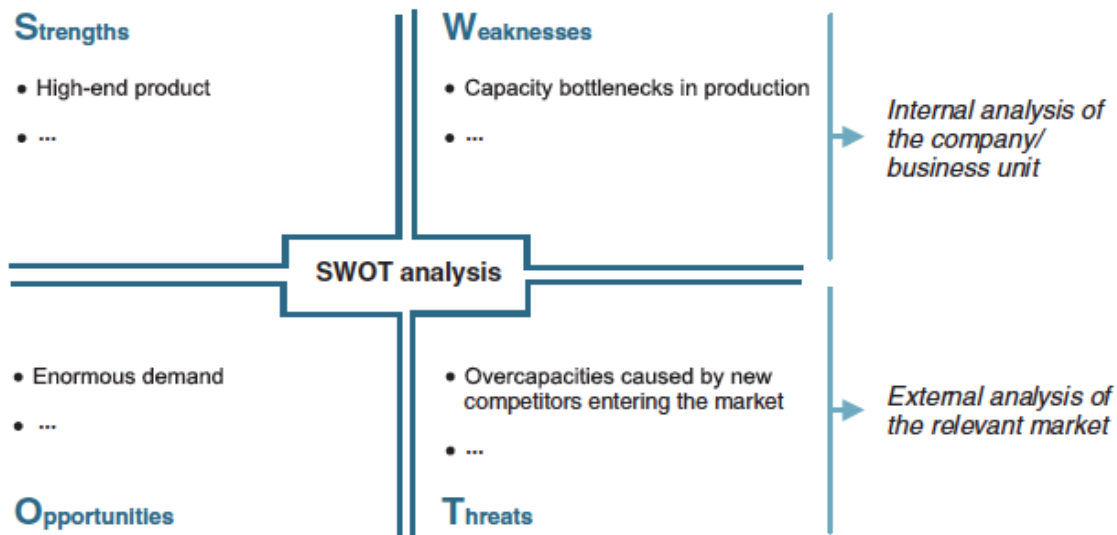
3.4.3 Miljöstrategiska analysmetoder

Tidigare forskning konstaterar att det lönar sig för företag att vara gröna eftersom det ökar konkurrenskraften (Orsato, 2006). När miljöstrategier för företag utvecklas börjar man med att analysera branschen och dess miljöförhållanden (Kim & Mauborgne, 2009). Därefter kan man välja en lämplig strategi i syfte att dra konkurrensfördelar. Ofta måste företag modifiera sin strategi när till exempel nya konkurrenter, leverantörer och kunder träder in på marknaden (Campbell & Craig, 2005).

Här nedan redogörs för de miljöstrategiska analysmetoder vi använder oss av i den här rapporten.

3.4.3.1 SWOT-analys

När en strategi ska fastställas måste först all nödvändig information samlas ihop. I Kotler, Berger & Bickhoff (2010) beskrivs en strategi som resultatet av de möjligheter och hot som företagets teknologiska och ekonomiska omgivning utgör, och företagets egna styrkor och svagheter (figur 3.2).

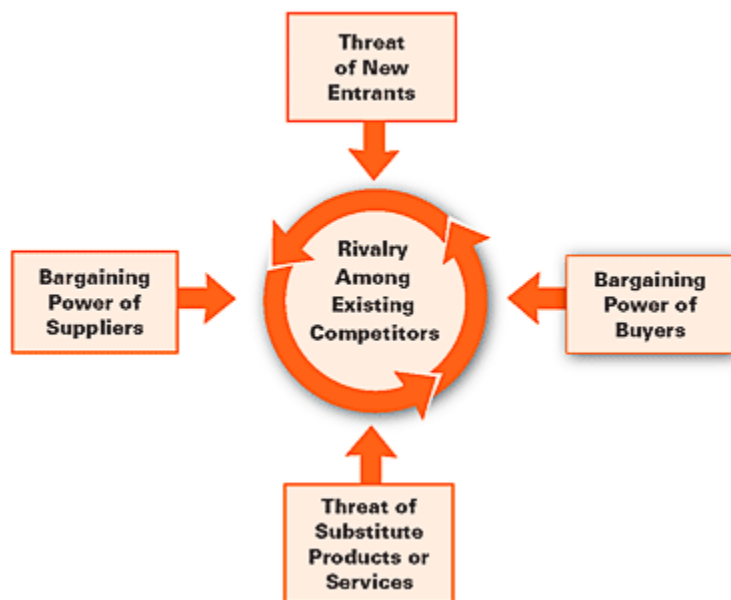
Figur 3.2. Prov på en SWOT-analys (Kotler m fl., 2010).

Själva SWOT-analysen förblir högst abstrakt och ger inga ledtrådar till hur en ska prioritera bland valmöjligheterna. Därför får man i ett senare skede ta till andra verktyg för att analysera informationen. Till exempel kan man använda sig av informationen som rör möjligheterna och hoten utifrån när man analyserar konkurrensens intensitet med hjälp av Porters femkraftsmodell. Den redogörs för i nästa underavsnitt.

3.4.3.2 Porters femkraftsmodell

Porters femkraftsmodell fungerar som ett bra verktyg för att se hur konkurrenskraftig ett företag är i den branschen de är verksamma i (Kotler m fl., 2010). Utöver den nuvarande konkurrensen är det leverantörers och kunders förhandlingsstyrka, konkurrens från nya aktörer på marknaden samt substitut för varan eller tjänsten som utgör hur konkurrenskraftig verksamheten i fråga är på sin marknad (figur 3.3). Nedan redogörs för var och en av krafterna.

Figur 3.3. De fem krafterna bakom konkurrensen inom en bransch (Porter, 2008).

Nya aktörer inom branschen träder in med förhoppningen att ta marknadsandelar (Porter, 2008). Detta kan medföra att det sätts press på kostnader och de medel som krävs för att konkurrera med motståndare.

Kraftfulla leverantörer fångar mer av värdet till sig själva genom att till exempel öka sina egna priser. På så sätt kan de pressa lönsamheten för företag i en priskänslig bransch oförmögen att föra vidare prishöjningen till nästa led.

Kunder kan fånga mer av värdet genom att tvinga ner priserna, kräva bättre kvalitet eller utökad service. I normalfallet konkurrerar branschens deltagare mot varandra vilket påverkar företagets lönsamhet. Köpare kan vara väldigt kraftfulla i förhållande till företagen, särskilt om de är priskänsliga.

Det kan också finnas ett hot från produkter och tjänster med potential att ersätta marknads existerande utbud. Exempel i det här avseendet inkluderar när videokonferenser ersätter resor, e-post ersätter expressbrev och så vidare.

I nästa underavsnitt kopplas de beskrivna metoderna till miljöstrategi.

3.4.3.3 Ramverk för allmänna, konkurrenskraftiga miljöstrategier

I Orsato (2006) presenteras ett ramverk för fyra allmänna typer av konkurrenskraftiga miljöstrategier som kan minska osäkerheten om hur investeringar i miljö påverkar konkurrenskraften (figur 3.4).

Figur 3.4. Ramverk för allmänna, konkurrenskraftiga miljöstrategier (Orsato, 2006).

Tanken är att företagsledare med hjälp av ramverket ska kunna definiera och prioritera områden för organisatorisk handling, optimera den totala ekonomiska avkastningen på miljöinvesteringar samt förvandla de här investeringarna till konkurrensfördelar.

I valet av strategi drar man nytta av den information man samlat in med hjälp av SWOT-analysen och Porters femkraftsmodell. Bland annat ska man ha branschens struktur och företags plats i värdekedjan (det vill säga huruvida en horisontell eller vertikal differentiering är mest lämplig) i åtanke. De aspekterna avgör i sin tur lämpligast fokus (organisatoriska processer eller produkter/tjänster) respektive huruvida konkurrensfördelar bäst dras av pris eller differentiering.

I nästa avsnitt presenteras den inledande miljöutredningen av Professionell Säkerhets verksamhet.

4 Miljöutredningens resultat

Tidigare forskning konstaterar att ett miljöledningssystem eller en strategi för hur olika typer av verksamheter arbetar behövs i dagens samhälle, detta för att på ett effektivt sätt uppnå ekonomiska besparingar och samtidigt reducera verksamhetens ekologiska fotavtryck (Tuppura m fl., 2016). För att identifiera vilken miljöpåverkan företaget orsakar har samtliga miljöaspekter, direkta och indirekta, identifierats. De direkta aspekterna har sedan analyserats för att se vilka som är betydande eller inte. Således presenteras resultatet av den inledande miljöutredningen av Professionell Säkerhet i detta kapitel.

4.1 Identifierade miljöaspekter

Tabell 4.1. Identifierade miljöaspekter hos säkerhetsleverantören Professionell Säkerhet i Skåne AB indelade i direkta och indirekta miljöaspekter. Ett antal miljöaspekter kategoriseras som både direkta och indirekta och har då ett kryss i båda rutorna.

Miljöaspekt	Direkt	Indirekt
Energiförbrukning (uppvärmning/nedkyllning, el)	x	x
Transporter (pendling och tjänster)	x	
Avfallshantering (kontor och kärnverksamhet)	x	
Förbrukningsmaterial och utrustning (Inköpsrutiner)	x	
Vattenförbrukning	x	x
Kemikalier	x	x
Utsläpp till vatten	x	x
Påverkan på intressenter		x

4.2 Direkta miljöaspekter

4.2.1 Energiförbrukning

Professionell Säkerhet följer ett koncept som kallas för *smarta hem* där byggnader själva reglerar temperatur och ljus, detta beroende på hur rummet används (Professionell Säkerhet i Skåne AB, u.å.). Därmed uppnås maximal energieffektivitet, trygghet och komfort, något som företaget eftersträvar (Henrik Karlsson, personlig kommunikation, 7 november 2016). Företaget har dock inte kunnat presentera någon uppgift på sina kontorslokalers energiförbrukning, däremot gjordes en uppskattning av den. Eftersom det låga antalet

medarbetare från Professionell Säkerhet som sitter på Kometen skiftar i antal har deras energiförbrukning klassats som en indirekt miljöaspekt (se vidare i avsnitt 4.3.1).

4.2.2 Transporter

På kontoret i Staffanstorp sitter förutom ägaren Henrik Karlsson även en säljare och tre tekniker. Samtliga anställda har en tjänstebil som de använder för att ta sig till och från kontoret. Eftersom alla anställda som jobbar i Kometen tar sig till och från jobbet med sin tjänstebil är detta en miljöaspekt som måste tas i beaktande. Avstånden mellan hem och kontor skiljer sig åt mellan medarbetarna. Vissa tar sig från Helsingborg medan andra bor i Staffanstorp. Verksamheten som sker på kontoret är främst administrativ där Karlsson och säljaren är de som nyttjar kontoret mest eftersom teknikerna oftast är ute på plats hos kunderna.

Kännedom inom företaget om hur transporter påverkar miljön och människors hälsa befinner sig på en acceptabel nivå men kan också förbättras. Visserligen miljöklassas diesebilarna för fordon med lägre koldioxidutsläpp men släpper i sin tur ut mer kvävedioxid än bensinbilarna som i sin tur skadar miljön mer än koldioxid med en global uppvärmningsfaktor som är 298 gånger högre än koldioxid (Gustafsson, 2012). När värdering av betydande miljöaspekter görs tas samtliga förutsättningar med i övervägningarna (figur 4.1). Företagets utsläpp av partiklar i luft och vatten innebär också en miljöpåverkan.

Direkt miljöaspekt: transporter

Totalt antal fordon: 15

Tekniker

Körsträcka (avser 11 tekniker, exklusive resor till och från arbetet): 4000 kilometer/månad

Fordonsslag: Ford Connect (2015/2016 års modeller samt en 2009 års modell)

Drivmedel: Diesel

Utsläpp (ton CO₂/månad): 0,542

Säljare

Körsträcka (avser 3 säljare, exklusive resor till och från arbetet): 750 kilometer/månad

Fordonsslag: Ford Mondeo och Ford S-Max (2016 års modeller)

Drivmedel: mindre dieselmotorer

Utsläpp (ton CO₂/månad): 0,101

Administration

Åker med kollektivtrafik (buss/tåg)

Utsläpp med buss (ton CO₂/månad): 0,0141

Utsläpp med tåg (ton CO₂/månad): 1 x 10⁻⁶

Figur 4.1. Beskrivning av Professionell Säkerhets transporter; körsträcka, fordonsslag, drivmedel samt utsläpp av koldioxid/månad redovisas. Samtliga transporter utgörs av både tekniker, säljare och administration (Henrik Karlsson, personlig kommunikation, 7 november 2016 och Naturvårdsverket, 2015).

Idag är Professionell Säkerhet medvetna om att transporter utgör en viss påverkan för företaget, men detta sett ur ett ekonomiskt perspektiv. Därmed har företaget som mål att reducera transportsträckorna genom att tekniker anlitas i närheten till där service och installation ska äga rum.

4.2.3 Avfall

Företagets avfallshantering är en viktig miljöaspek. Då Professionell Säkerhet är en leverantör som bedriver installationer, service och underhåll av el-, tele- och säkerhetsanläggningar, förekommer avfall under och efter levererad tjänst. Om Elavfallet inte återvinns kan miljö- och människors hälsa skadas, detta eftersom elavfallet innehåller bromerade flamskyddsmedel, bly, kadmium och kvicksilver (Naturvårdsverket, 2016d). Företaget anser själva att avfallshanteringen är på en acceptabel nivå men kan förbättras. Professionell Säkerhet har en container på 4000 liter vid Kometen i Staffanstorp som töms cirka två gånger per år. Dessutom finns en kabelholk som töms var tredje månad och en batteriholk som töms årligen. Skräp och avfall som uppstår i kontorsverksamheten källsorteras i Staffanstorp. Detta handhas av Staffanstorp Kommunfastigheter.

Avfallet som kontorsverksamheten genererar är i stort sett försumbar. Utöver den låga mängden avfall och att det inte är något farligt avfall finns det dessutom ordentliga sorteringskärl i byggnaden, vilket gör det enkelt för dem som har kontor på Kometen att källsortera sitt avfall. Enligt Karlsson är detta inte bara en möjlighet utan något som de allra flesta som arbetar i huset faktiskt också använder sig av (personlig kommunikation, 7 november 2016).

4.2.4 Förbrukningsmaterial och utrustning

Inköpen till kontoret är främst kontorsmaterial såsom pennor, papper, anteckningsblock, pärmar och så vidare. Företaget har idag inga dokumenterade rutiner på de riktlinjer eller krav som de vill ha på dessa produkter. Professionell Säkerhet har möjligheten att själva välja leverantörer, men känner att de inte har något alternativ som är bättre eller sämre än något annat. Majoriteten av leverantörerna uppfyller samma krav vad gäller kvalitet och miljö då de är certifierade i den kategorin. Likaså är artiklarna på det som efterfrågas snarlika idag (Henrik Karlsson, personlig kommunikation, 7 november 2016). Leverantören som företaget idag använder sig av idag är Kontorsettan som på deras nya hemsida har tydliga ikoner och rubriker för deras produkters eventuella miljömärkning (Kontorsettan, u.å).

De olika systemen och produkterna köps in av ett företag som heter Teletec Connect. Dessa produkters miljöpåverkan under drift är väldigt låg och Teletec Connect har en miljöpolicy där de tydligt redovisar deras visioner och riktlinjer för att minska deras negativa miljöpåverkan och bidra till en mer hållbar bransch (Teletec connect, 2011).

När installationerna är mindre är det Professionell Säkerhets tekniker som står för kabeldragningen och då har företaget möjlighet att välja vilka produkter de ska köpa in. Här finns inte heller inköpsrutiner på vad för produkter och vilka egenskaper dessa ska ha men en

av den leverantören som företaget oftast använder för bland annat kabel är Ahlsell. Det är en leverantör med målet att vara ledande inom deras bransch i hållbarhet med hög ambitionsnivå och öppenhet. Ahlsell är även certifierade inom ISO 14001 och 9001. Kabeldragningar och liknande klassas enligt Karlsson som förbrukningsmaterial vid installationer och de väsentliga produkter som installeras är de olika larmsystemen (personlig kommunikation, 7 november 2016).

4.2.5 Vattenförbrukning

Under arbetstid har teknikerna bygg- och skyddskläder men då de mest utför deras praktiska arbete inomhus och inte i skitiga miljöer är rutiner för dessa att teknikerna tvättar deras arbetskläder själva i hemmet vid behov.

4.2.6 Kemikalier och utsläpp till vatten

Eftersom Professionell Säkerhet delar kontorsytor med fler företag i ett företagshotell är den mängd kemikalier och utsläpp som går till vatten försumbar. Detta är en kontorsverksamhet och har därmed inga större spill. Trots allt är det en direkt miljöaspekt, men ingen betydande.

4.3 Indirekta miljöaspekter

4.3.1 Energiförbrukning

I avsnitt 4.2.1 beskrevs att företaget själv inte har kunnat redovisa sin egen direkta energiförbrukning då de delar ytor med andra företag i företagshotellet Kometen. Därmed har Kometens energiförbrukning också identifierats som en indirekt miljöaspekt. Vidare redovisas uppgifter som hittats i Kometens energideklaration från 2013 (året då huset uppfördes och den senaste utförda energideklarationen). Fastighetens energiprestanda är 87 kWh/m² och år vilket motsvarar energiklass B. Eftersom Boverkets krav vid uppförandet av byggnaden var 126 kWh/m² och år (energi klass C) är detta positivt. Huset är miljöcertifierat enligt Miljöbyggnad (f.d. Miljöklassad byggnad) och har nivån Guld som är den högsta nivån som man kan uppnå (Miljöbyggnad, 2011). Nivån innebär lägre energibehov vilket innebär lägre klimatpåverkan och även lägre driftkostnader (Skanska, u.å.).

Enligt energideklarationen är byggnadens energianvändning 109 628 kWh. Energi för uppvärmning och varmvatten (fjärrvärme) står för 7 6393 kWh och byggnadens elanvändning för 33 235 kWh av den totala energianvändningen. I dagsläget är 33 av 34 kontor uthyrda på Kometen och om alla med arbetande sitter på sitt kontor är de ungefär 54 stycken enligt Linn Ahlström (ansvarig förvaltare Staffanstorps kommunfastigheter AB, personlig kommunikation 19 dec, 2016). Ahlström (2016) förklarar även att kontoren används i olika frekvens och andelen som sitter inne på kontoret varierar. På grund av detta så uppskattas Professionell Säkerhets energiförbrukning baserat på hela sitt kontor och inte antalet kontorsanvändare. Alltså uppskattas företaget utgöra 1/33 av Kometens energiförbrukning vilket är 3 322 kWh.

4.3.2 Vattenförbrukning

Tjänstebilarna som varje anställd har tillgång till ska skötas korrekt och hålls rena och i bra kondition vilket innebär att de tvättar sina bilar ganska regelbundet, med tätare mellanrum under vinterhalvåret (cirka varannan vecka jämfört med var tredje). Det vanligaste är att de anställda lämnar in sin bil på ett biltvätt-företag i antingen Staffanstorp eller Helsingborg.

4.3.3 Kemikalier och utsläpp till vatten

Då tjänstebilarna lämnas in för tvätt i ganska så intensiva intervaller innebär detta en ökad indirekt miljöpåverkan i form av kemikalieanvändning och utsläpp till vattenledningar som sedan behöver renas.

4.3.4 Påverkan på intressenter

Vid större installationer så är det inte företaget som drar el-kablagen utan detta görs av en annan aktör, ofta elektriker, som väljs av kunden. Professionell Säkerhet har alltså här inte en möjlighet att påverka den här aktörens val av material till kabeldragningarna eller andra eventuella miljöaspekter.

4.4 Betydande miljöaspekter

I tabellen nedan görs en värdering av de miljöaspekter som har identifierats. Värderingen görs ur ett poängsystem hämtat ur boken *Miljömanagement: miljö- och hållbarhetsarbete i företag och organisationer* (Ammenberg, 2012). Metoden som används går ut på att varje miljöaspekt införs på en rad för att sedan kunna poängsättas efter tre kriterier; graden *miljöpåverkan*, om det finns några *lagkrav* som reglerar aspekten samt hur viktig aspekten är med hänsyn till *företags- och intressentkrav*. Företags- och intressentkrav har tolkats utifrån en väsentlighetsanalys som gjordes med Professionell Säkerhets ägare (Personlig kommunikation, Henrik Karlsson, 7 november 2016) (se bilaga 3). Vidare analyseras endast Professionell Säkerhets direkta miljöaspekter för att sedan identifiera vilka som är betydande eller inte. Värderingen om huruvida miljöaspekterna är betydande eller inte kanske inte med största sannolikhet överensstämmer, detta då kriterierna kan vara annorlunda (Ammenberg, 2012). Dock anses metoden vara applicerbar men det krävs ytterligare kriterier för att erhålla ännu godare miljömässig relevans (ibid.).

Tabell 4.2. Beskriver företagets direkta miljöaspekter och hur de värderas. Aspekterna behandlar enbart kontoret i Staffanstorp där en totalpoäng på 6 eller mer definierar dem som betydande (Ammenberg, 2012).

Miljöaspekt	miljöpåverkan Stor= 5p Mellan=3p Liten=1p	företags- och intressentkrav Många krav=3p Få krav=1p Inga krav=0p	Lagstiftning/krav Ja=3p Nej=0p	Summa	Betydande?
Energianvändning	1	1	3	5	Nej
Transporter, pendling	5	3	0	8	Ja
Avfallshantering (Papper, wellpapp)	1	1	3	5	Nej
Förbruknings- material och utrustning	1	3	0	4	Nej

Tabell 4.3. Beskriver företagets direkta miljöaspekter och hur de värderas. Värderingen behandlar tjänsteresor vid installation och montering där en totalpoäng på 6 eller mer definierar dem som betydande (Ammenberg, 2012).

Miljöaspekt	Miljöpåverkan Stor= 5p Mellan=3p Liten=1p	företags- och intressentkrav Många krav=3p Få krav=1p Inga krav=0p	Lagstiftning/krav Ja=3p Nej=0p	Summa	Betydande?
Energianvändning	1	0	0	1	Nej
Transporter, tjänsteresor	5	3	0	8	Ja
Avfallshantering (Wellpapp, Batterier, Elektro- nikskrot, Kablage)	5	3	3	11	Ja
Förbruknings- material och utrustning	3	3	3	9	Ja

4.4.1 Transporter

Under den inledande miljöutredningen har transporter i form av pendling till och från arbetsplatsen samt tjänsteresor värderats som en betydande miljöaspekt för kontoret i Staffanstorp (se). Enbart en i företaget (administratören i Helsingborg) utnyttjar kollektivtrafik vid transport till och från jobbet. Trots allt finns inget självändamål att så gott som alla förutom en medarbetare tilldelas en tjänstebil. Därmed krävs en omställning av bilinnehavet och ett ändrat resebeteende hos samtliga parter i företaget. Dessutom används tjänstebilarna från företaget för privat bruk vilket indirekt uppmuntrar medarbetare till bilism.

4.4.2 Avfall

Avfallshanteringen på kontoret är ganska oproblematiske. Företagshotellet står för en avfallsstation enligt standardmodell där papper, kartong, plast och så vidare sorteras ut. Däremot kan avfallet som uppstår i den huvudsakliga verksamheten vara av mer bekymmersam art. Det rör sig framförallt om elektronikskrot, kablage och batterier. Elektronikskrotet tas till återvinningscentraler och batterier slängs i för ändamålet avsedda batteriholkar. Det är dock upp till var och en av teknikerna och deras eget samvete att hantera avfallet på ett korrekt sätt. Det är i dagsläget ingenting som regleras i något internt verksamhetsdokument.

Enligt uppgift sker dessutom en hel del urskillningslöst kastande av "blandat skrot" i containern som står uppställd på Kometens tomt (Henrik Karlsson, personlig kommunikation, 14 november 2016). Givet att teknikerna beter sig som människor i allmänhet kan också kablage och skrot förväntas hamna i närmaste papperskorg när teknikerna är ute på uppdrag.

4.4.3 Förbrukningsmaterial och utrustning

För att förebygga uppkomsten av avfall är det av hög vikt att god resurshushållning uppnås. Anledningen till att förbrukningsmaterial och utrustning har värderats som en betydande miljöaspekt är för att Professionell Säkerhet inte har några inköpsrutiner och erhåller således en ineffektiv resurshushållning. Utrustningen för installationer består delvis av mycket plast och det krävs även batterier för att driva utrustningen.

5 Strategi

I detta avsnitt redogörs för hur vi genom att använda oss av SWOT-analys (5.1) och Porters femkraftsmodell (5.2) identifierar en miljöstrategi som Professionell Säkerhet skulle kunna använda sig av i sitt framtida arbete med miljöfrågor (5.3).

5.1 SWOT-analys

I en SWOT-analys av Professionell Säkerhet listar vi först företagets interna egenskaper i form av dess styrkor och svagheter. Sedan vänder vi oss till yttre omständigheter och tittar på vilka hot och möjligheter som ges av marknaden företaget befinner sig på.

Till företagets styrkor hör framförallt dess kvalitet med visionen om att vara en kompetensmässigt ledande aktör. Även företagets tillgänglighet för kunder med serviceavtal är en styrka. Professionell Säkerhet finns där för sina kunderna när de behövs. Även om företaget i dagsläget inte har resurserna för att certifiera sig enligt ISO-standarder finns det inom företagets ledning ett miljöengagemang som är en grundläggande förutsättning för att utveckla verksamheten i en mer hållbar riktning.

Till företagets svagheter hör framförallt dess storlek. Än så länge är Professionell Säkerhet en liten aktör även om företaget är inne i ett expansivt skede. Företagen de konkurrerar med är framförallt de stora jättarna som Securitas och Avarn. Enligt Karlsson är Securitas det namn som folk först kommer att tänka på när de ska installera ett säkerhetssystem (personlig kommunikation, 12 december 2016). Är man inte insatt är det närmast synonymt för branschen. Därför får det anses vara ganska långt kvar tills Professionell Säkerhets vision om att vara det naturliga valet av säkerhetsleverantör uppnås.

Storleken spelar även in ur en miljösynvinkel eftersom små företag inte alltid har de resurser som krävs för att göra sig konkurrenskraftiga genom ett gott miljöarbete stärkt av till exempel miljömärkningar och certifieringar via tredjepartsorgan.

Möjligheter sett till branschen är i alla fall inte icke-existerande. Nischen som eftersträvas – att vara den kvalitativt bästa elinstallatören – bedöms vara både möjlig att utvidga och upprätthålla. Fördelen med att vara en liten aktör kan ligga i att företaget ses som ett mer personligt val. Många människor föredrar den service och den närhet som en mindre, lokal aktör kan ge, framför ett personligt bemötande från ett större företag. I Professionell Säkerhets affärsidé uttrycks just att de ska uppnå sina mål genom (bland annat) gott renommé, nätverkande och nöjda kunder.

Eftersom Professionell Säkerhet agerar i västra Skåne med blott 15 anställda begränsas deras konkurrenskraft mycket på grund av deras små resurser. Dock har företaget det uttalade målet att vara 50 anställda år 2020. Det finns med andra ord möjligheter för företaget att expandera och utöka sin marknadsandel.

Utifrån ett branschperspektiv utgör branschorganisationer med miljöcertifierade medlemmar – som kan trycka på certifieringen som en konkurrensfördel – ett hot. Där ligger Professionell Säkerhet i lä så länge deras arbete med kvalitets- och miljöledning inte är systematiskt. Enligt Karlsson (personlig kommunikation, 12 december 2016) är det också svårt för mindre företag att certifiera sig enligt sådana miljö- och kvalitetsstandarder eftersom det kräver både resurser och kompetens på området.

Däremot kan små- och medelstora företag fortfarande följa respektive standard i den mån de kan avsätta personella resurser till ett sådant arbete. Detta skulle kunna ge upphov till en bättre systematik där ständiga förbättringar eftersträvas i det dagliga arbetet. Ett förslag i det här avseendet är att Professionell Säkerhet arbetar fram tydliga inköpsrutiner där det säkerställs att de inköp som görs är av hög kvalitet och av rätt mängd. Dessutom kan de se till att använda sig av miljömedvetna leverantörer med ett lågt ekologiskt fotavtryck.

5.2 Porters femkraftsmodell

I den nuvarande konkurrensen på marknaden för säkerhetssystem är Professionell Säkerhet en än så länge förhållandevis liten aktör. Betydligt mer etablerade konkurrenter som Securitas och Avarn gör det svårare för Professionell Säkerhet att ta större andelar av marknaden. Utöver att de båda konkurrenterna är de största företagen i branschen på den nationella nivån ingår de dessutom i större, internationella koncerner.

I ett försök att beskriva styrkeförhållandena mellan Professionell Säkerhet och företagets samarbetspartners kan vi säga så mycket som att så länge Professionell Säkerhet inte är en dominerande aktör i branschen blir det svårt för företaget att diktera villkoren och välja och vraka mellan leverantörer. Professionell Säkerhets plats på marknaden är avhängigt av försäljningen av serviceavtal. Med tecknandet av sådana säkerställs en tillräcklig sysselsättning som i sin tur kan medföra ett ökat försäljningsflöde och ökad tillväxt. En positiv spiral kan sägas skapas på så sätt.

Eftersom inga egna produkter tillverkas krävs det inga omfattande investeringar för att träda in på marknaden. Därför skulle man kunna argumentera för att barriärerna är låga för de företag som funderar på att lansera sig på marknaden för säkerhetssystem. Detta sagt med förbehåll för att företagets rykte är av stor vikt på marknaden. Man skulle kunna argumentera för att Professionell Säkerhet inte bara tillhandahåller säkerhetssystem, utan i förlängningen också trygghet. Då blir förtroendet för leverantören en viktig faktor, och det förtroendet kan det ta tid för en nykomling att bygga upp.

Den femte och sista kraften i Porters modell är det potentiella hotet från tjänster och varor som skulle kunna ersätta den grundläggande synen på vad som kan utgöra ett säkerhetssystem. I dagens samhälle är trenden att, om inte den *faktiska* så, den *upplevda* otryggheten ökar. Detta medför att marknaden kanske snarare kommer att utvidga sig, med fler och fler privatpersoner som vill installera till exempel inbrottslarm. Att installera ett larmsystem är också ett relativt enkelt sätt att känna sig trygg, jämfört med att till exempel hålla sig med en vakthund. Vi har därför inte kunnat identifiera några andra tjänster som

skulle kunna hota att ersätta tjänsterna som tillhandahålls av Professionell Säkerhet. Det som skulle kunna inträffa är att kraven på de olika larmklasserna höjs så att det blir ännu svårare – och potentiellt dyrare – att uppfylla dem vilket blir en utmaning för de mindre aktörerna.

5.3 Ramverk för allmänna, konkurrenskraftiga miljöstrategier

När man ska länka strategi till hanteringen av miljöfrågor är det av vikt att man ställer sig frågorna *om?*, *hur?* och *vilken?* (Tareq Emtairah, personlig kommunikation, 15 november 2016).

Den första frågan är också den lättaste att besvara. Argumenten för att det finns ekonomiska fördelar att dra av ett systematiskt miljöarbete är flera. Bland många andra stöd i litteraturen anger Porter och van der Linde (1995) att managers kan accelerera verksamhetens utveckling mot ett mera konkurrenskraftigt miljöarbete genom att mäta sina direkta och indirekta miljöaspekter. Genom att mäta och utvärdera dessa ökar möjligheten att effektivisera produktiviteten (ibid.).

På frågan om *hur* man ska gå tillväga finns det en uppsjö av valmöjligheter. Även immateriella värden som förtroende (som kan uppnås genom till exempel certifiering av verksamheten eller miljömärkning av produkter) måste tas med i beräkningen.

Vilken strategi ska Professionell Säkerhet då välja? Ska företaget fokusera på sitt eget varumärke (till exempel genom certifiering) eller produkternas varumärke (genom till exempel miljömärkning)? Eller ska det snarare än att försöka differentiera sig satsa på pris? I Orsato (2006) presenteras ett ramverk med fyra allmänt hållna, konkurrenskraftiga strategier för en verksamhets miljöarbete. Enligt författaren är det inte ovanligt att företagsledare försöker använda sig av mer än en miljöstrategi på samma gång. Ofta är de här strategierna inte kompatibla med den övergripande affärsstrategin vilket kan få till följd att värdefulla resurser går till spillo.

Det finns olika typer av inbrottslarm på marknaden där försäkringsbolagen själva ställer olika höga krav på installatörer beroende på vilken typ av byggnad som larmet ska installeras i. Professionell Säkerhets ägare har ambitionen att uppnå larmklass 2, vilket i sin tur ställer högre krav på företagets verksamhetsutövning, produkter, kompetens och säkerhet. Eftersom en överväldigande majoritet av företagen i branschen är certifierade enligt larmklass 1 eller 2 blir företaget bara en droppe i mängden. Då kan det inte heller dra några större konkurrensfördelar av en sådan certifiering i och med att det inte differentierar sig horisontellt i det här avseendet. Dock är det ett uttryckligt mål att under 2018 differentiera sig just horisontellt i och med målet att förvärva en närliggande verksamhet inom lås-, brand- eller elbranschen.

Eftersom Professionell Säkerhet helst ska minska både sina kostnader och sin miljöpåverkan medför det att strategi 1 i Orsatos (2006) ramverk (se avsnitt 3.4.3.3) – miljöeffektivitet – torde vara mest lämplig. Små och medelstora företag har helt enkelt ofta inte tillräckligt med resurser till den kostnad en certifiering innebär. Ett alternativ skulle i så

fall kunna vara att implementera ett mycket enklare, mindre byråkratiskt, miljöledningssystem än de som använder sig av riktlinjerna i ISO 14001.

Företag som tillhandahåller sina tjänster till ett relativt litet antal kunder kan välja att undvika kostnaden för en certifiering och istället låta kunderna bilda sig en uppfattning om kvaliteten på deras miljöledningssystem genom granskning. Åtgärder i linje med en miljöeffektiv strategi rekommenderas också i avsnitt 6.2.1 (ecodriving).

Eftersom en certifiering innebär en relativt hög kostnad skulle det gå att argumentera för att villkoren för en processororienterad differentiering (i form av en certifiering) inte är uppfyllda i Professionell Säkerhets fall. I så fall är valet att fokusera på miljöeffektivitet (strategi 1) givet av en analys baserad på Orsatos (2006) ramverk.

Generellt anser Orsato (2006) att företag som fokuserar på miljöeffektivitet utvecklar kapacitet att kontinuerligt öka produktiviteten i sin organisatoriska process samtidigt som miljöpåverkan och dess kostnader minskar. Enligt artikelförfattaren har i stort sett alla företag besparingar att tjäna på att använda sig av miljöeffektivitet som strategi.

I det avslutande avsnittet presenterar vi en rad rekommendationer utifrån de slutsatser vi kunnat dra av miljöutredningen respektive vårt resonemang kring olika strategier.

6 Avslutande diskussion och slutsatser

I det avslutande avsnittet görs ett försök att besvara de tre frågeställningarna, (1) Vilken miljöpåverkan medför företagets verksamhet idag?, (2) Hur kan företaget arbeta för att reducera sin miljöpåverkan?, och (3) Vilka fördelar kan ett systematiskt miljöarbete innebära för företaget?

6.1 Företagets miljöpåverkan

Baserat på den här rapportens inledande miljöutredning av Professionell Säkerhets verksamhet har i huvudsak tre betydande miljöaspekter identifierats. Det rör sig om företagets transporter, avfall samt förbrukningsmaterial och utrustning. Detta medför att företagets verksamhet påverkar miljön negativt på ett antal sätt. De växthusgaser som släpps ut genom transporterna bidrar till den globala uppvärmningen samtidigt som de är skadliga för människors hälsa. Giftiga ämnen kan frigöras från det farliga avfallet om det inte hanteras på rätt sätt. Elskrot kan frigöra tungmetaller och PCB, ett kemiskt ämne som är cancerframkallande. Batterier som inte tas om hand kan frigöra tungmetaller som kvicksilver, bly och kadmium, vilket kan skada människors centrala nervsystem, skelett och njurar. Även en ineffektiv resurshushållning medför en miljöpåverkan såtillvida att den bidrar till resursuttömning.

6.2 Rekommenderade åtgärder

Här presenteras konkreta förslag på vad företaget kan göra för att minska sin miljöpåverkan med avseende på de betydande miljöaspekterna.

6.2.1 Transporter

Med avseende på företagets transporter bör teknikerna i möjligaste mån enbart använda sin tjänstebil under arbetstid. Utanför arbetstid kan övriga medarbetare, och till viss mån även tekniker, med fördel använda sig av kollektivtrafiken till och från arbetet då det är ett betydligt mer hållbart transportsätt. Ett flertal busshållplatser ligger också på gångavstånd från Kometen. I dagsläget kör Professionell Säkerhetssäljare 750 km med företagets tjänstebilar varje månad. Många resor företas inom närområdet och den siffran inkluderar även bilresor utanför arbetstid. För att uppmuntra medarbetare till användandet av hållbara transportalternativ kan till exempel förmåner som rabatterade Jojo-kort (Skånetrafikens betalmedel för regionens kollektivtrafik) fungera som incitament för att förändra nuvarande resmönster.

Genom att byta ut diesel mot etanol som drivmedel i deras tjänstebilar skulle företaget kunna reducera sina CO₂-utsläpp med nästan 80 procent (se tabell 6.1 och 6.2). Dessutom skulle företaget bidra till uppfyllandet av ett antal av de 16 svenska miljö kvalitetsmålen som till exempel *Begränsad klimatpåverkan*, *Bara naturlig försurning*, *Ingen övergödning* och *Skyddande ozonskikt* (Naturvårdsverket, 2016e).

Samtliga tjänstebilar som körs av företaget använder diesel som drivmedel istället för bensin. Ytterligare en rekommendation är att överväga att byta drivmedel till etanol (E85), biogas eller el. Tabell 6.1 och 6.2 beskriver hur mycket CO₂-utsläpp företaget kan reducera genom att enbart ändra val av drivmedel.

Tabell 6.1. Beskriver hur många ton mindre CO₂-utsläpp som säljare i företaget hade kunnat släppa ut om ett annat drivmedel hade använts (Elways AB, 2011; Utsläppsrätt.se, 2016).

Drivmedel	Utsläpp i ton CO ₂ /månad	Index
Diesel	0,101	100
Etanol	0,023	22,8
Biogas	0,014	13,9
El	0,0011	0,011

Tabell 6.2. Beskriver hur många ton mindre CO₂-utsläpp som tekniker i företaget hade kunnat släppa ut om ett annat drivmedel hade använts (Elways AB; Utsläppsrätt.se, 2016).

Drivmedel	Utsläpp i ton CO ₂ /månad	Index
Diesel	0,540	100
Etanol	0,121	22,4
Biogas	0,072	13,3
El	0,006	0,011

Karlsson är ännu inte övertygad om att en elbil kan fungera som ett substitut för det drivmedel som används idag till servicebilar. Ett företag Professionell Säkerhet kan låta sig inspireras av i det här avseendet är AB Trelleborgshem. Det är ett företag i Trelleborg som bygger och hyr ut lägenheter till kunder. I verksamheten ansvarar personalen för skötseln av fastighetsbeståndet vilket ger upphov till transporter. AB Trelleborgshem har sedan något år tillbaka tre elbilar och har som mål att minska sitt ekologiska fotavtryck genom att reducera företagets koldioxidutsläpp från transporter (Håkan Drakarve, personlig kommunikation, 18 december 2016). Enligt Drakarve är “den största fördelen med användningen av eldrivna fordon är att vi är miljövänliga, det stärker vår image och fordonen är väldigt tystlåtna”. En nackdel är dock att räckvidden inte är speciellt stor vilket kan ha en begränsande inverkan på verksamheten.

Ett förslag är att Professionell Säkerhet inte enbart införskaffar eldrivna bilar utan även en eller två etanoldrivna för de körningar som riskerar att påverkas mest av de nackdelar elbilar för med sig (räckvidd och laddningstid) eftersom en viktig del av företagets varumärke är att snabbt kunna vara på plats hos kunden när ett akut servicebehov uppstått. Att byta ut de individuella tjänstebilarna mot en bilpool skulle kunna vara ett sätt att föra in element av cirkulär ekonomi i sin verksamhet. På så sätt kan tjänstebilarna stå kvar på arbetsplatsen och enbart användas efter behov. En sådan här lösning skulle dessutom vara ekonomiskt effektiv (Tjänstebilsfakta, 2014).

Vidare är det viktigt att företaget kontinuerligt arbetar med att förbättra logistikscheman i form av teknikernas körningsscheman. Just de akuta körningarna till kunder med serviceavtal är företagets mest betydande konkurrensfördel. Vid akuta servicebehov – något som kan uppstå flera gånger i veckan (Henrik Karlsson, personlig kommunikation, 7 november 2016) – har kunder med serviceavtal rätt att få sitt servicebehov tillgodosett inom en viss tid. Är då samtliga tekniker på uppdrag i andra delar av verksamhetsområdet sker en kommunikation om vilken som lämpligast kan ta jobbet. Då går det inte att ta hänsyn till variabler som antalet körda mil och miljöpåverkan från utsläpp utan då är det rätt man på plats så fort som möjligt som gäller. Däremot kan krav på valet av drivmedel som nämnts ovan vara ett sätt att reducera mängden utsläpp för de resor som måste företas.

Eftersom företaget har tillgång till Kometens låncykelsystem är en rekommendation att det systemet utnyttjas i högre grad. Enligt uppgift händer det att de använder dem för kontorsmöten i Staffanstorps “när vädret tillåter” (Henrik Karlsson, personlig kommunikation, 7 november 2016). Det finns dock förståelse för att tekniker är beroende av sina tjänstebilar eftersom all utrustning finns i respektive fordon.

Företagets nya miljöpolicy skulle till exempel kunna innehålla en passage om att företaget ska reducera sitt ekologiska fotavtryck vad gäller tjänsteresor, och framförallt för de resor som sker till och från jobbet. Detta skulle kunna redogöras för mer specifikt i en resepolicy. Förslagsvis skulle resor på mindre än tre kilometer kunna företas med hållbara transportalternativ som gång, cykel eller kollektivtrafik. Om säljare börjar åka kollektivt precis som administratören skulle det innebära att 25 procent av företagets medarbetare åker hållbart.

Dessutom är det av vikt att företaget överväger att byta drivmedel. I miljöarbetet hade ett alternativt mål också kunnat vara att 18 procent (två bilar) av de transporter som företaget företar i tjänst sker med förnybara drivmedel. De föreslagna åtgärderna skulle leda till att Professionell Säkerhet reducerar transporterernas ekologiska fotavtryck med 43 procent.

För att ytterligare minska transporterernas miljöpåverkan är en sista rekommendation att samtliga medarbetare på företaget erbjuds utbildning i ecodriving.

6.2.2 Avfall

Vad beträffar avfallet skulle ett kontinuerligt utbildningsarbete kunna vara på sin plats så att medvetenheten om problematiken och vad man kan göra åt den inte klingar av. Ges de anställda alltid de rätta förutsättningarna att göra rätt ska det bli det ”normala” sättet att göra saker på. Det eftersträvansvärda beteendet ska sitta i ryggmärgen. I detta avseende kan det finnas ett behov av att utveckla verktyg där det ingår delåtgärder för att få förändringen att bestå längre och på sikt övergå till ett miljövänligt beteende. Det kan röra sig om kortare online-baserade utbildningar, muntliga föredragningar av ägaren, studiebesök på avfallsstationer eller någon annan enklare åtgärd.

För att minska det genererade avfallet borde man också kunna undersöka möjligheterna till att byta ut alla batterier mot uppladdningsbara sådana.

El-Kretsen tillhandahåller ett rikstäckande system för insamling och återvinning av elskrot och genomgår månatliga redovisningar av elskrotsavgifter (El-kretsen, 2016). I en framtid där Professionell Säkerhet utökar antalet sysselsatta och omsättning (och därmed enklare kan parera den kostnaden ett medlemskap innebär) skulle ett sådant medlemskap kunna vara fördelaktigt för Professionell Säkerhet.

6.2.3 Förbrukningsmaterial och utrustning

Företaget har inga dokumenterade rutiner på de riktlinjer eller krav som de vill ha på sina produkter. Dock använder sig företaget av leverantörer som är certifierade enligt ISO 14001 och ISO 9001. När ägaren gör beställningar bör produkter som profilerar sig som de mest miljövänliga (exempelvis Svanen-märkta) vara ett självklart val. På så sätt skulle Professionell Säkerhet kunna reducera sin miljöpåverkan i leverantörskedjan.

Innovativa lösningar vad gäller miljö är något som saknas i branschen, i synnerhet när det kommer till kunskap om själva produkterna. Exempelvis finns inga uppladdningsbara batterier i den kategorin. En LCA på den sortens larm hade därmed varit till branschens fördel.

I detta sammanhang kan det också vara värt att lyfta begreppet *Product Service System* (PSS). Tanken med PSS är att ställa sig frågan huruvida produkten faktiskt behövs för att komma åt dess nytta (Tareq Emtairah, personlig kommunikation, 17 november 2016). För företagets kunder är så inte fallet eftersom de inte betalar för produkten utan istället för utförandet av en tjänst (med underhållet inkluderat). Den huvudsakliga fördelen med PSS är att det medför ett incitament att minska produktens mängd. Det innebär i sin tur lägre kostnad samt mindre miljöpåverkan. PSS går dock inte att applicera på företaget då en mindre mängd kabel innebär ett kvalitativt sämre arbete.

I branschen fuskas det enligt uppgift (Henrik Karlsson, personlig kommunikation, 7 november 2016) ofta med kortare dragningar av kablagen i de fall där företag säljer en produkt och konkurrerar med pris. Det medför visserligen en kortsiktig vinst för företaget i och med den mindre materialåtgången men i ett längre perspektiv blir både kostnaden för kunden och miljöpåverkan större i och med att livslängden förkortas. Detta eftersom risken

att kablarna utsätts för slitage ökar om de inte är dragna på rätt sätt. Kanske kan det finnas möjligheter för företaget att använda sig av ett sådant här förhållningssätt i andra avseenden, till exempel genom återanvändning av komponenter.

6.3 Fördelar med ett systematiskt miljöarbete

I den här rapporten har vi ständigt återkommit till Professionell Säkerhets storlek. Med tanke på verksamhetens småskaliga omfattning skulle man kunna tycka att det var genomförbart att se till att hela verksamheten gemensamt 'äger' miljöfrågan. I det avseendet torde verksamheter som sysselsätter flera hundra anställda ha det betydligt tuffare. Med en småskalig verksamhet följer dock ofta en brist på både tid och resurser. Oftast är fallet ändå att sådana här frågor upplevs som besvärliga påbud uppifrån (ledningen) som får svårt att få fäste hos de som jobbar 'på golvet' (installatörerna). Nästan alltid uppstår den här problematiken när det visar sig svårt att avsätta den tiden som behövs för att de anställda ska kunna delta i ett gemensamt förbättringsarbete. Man ska komma ihåg att miljöledningen endast ska tjäna som en stödfunktion till företagets kärnverksamhet, den huvudsakliga, värdeskapande verksamheten.

Ett tecken på att företaget menar allvar med sitt kvalitetsmål att vara "en kompetensmässigt ledande aktör" är de kundutbildningar de genomför. Efter installationen av larmsystemet hos en kund genomför teknikern en utbildning för att säkerställa att kunden kan hantera anläggningen på rätt sätt. Detta i syfte att minska risken för framtida fel. Att informera kunden om energibesparande åtgärder i samband med detta är något som Professionell Säkerhet skulle kunna göra för att på så sätt bidra till att göra branschen företaget verkar inom mer hållbar. Eftersom Professionell Säkerhet inte är ett tillverkningsföretag kan det inte göra sina produkter hållbara. Istället är det som tjänsteföretag just genom att påverka sin bransch som man gör störst skillnad på miljöområdet (Tareq Emtairah, personlig kommunikation, 13 december 2016).

Efter att Professionell Säkerhets miljöpåverkan kartlagts i den inledande miljöutredningen är det upp till företaget att använda sig av den strategi som de finner lämpligast i syfte att reducera sitt ekologiska fotavtryck. Det är vår förhoppning att företaget ska kunna dra nytta av den här rapporten och med hjälp av den utveckla ett mer systematiskt angreppssätt i miljörelaterade frågor. Som en relativt liten aktör kan det i nuläget vara en bit kvar till att målet att bli certifierade enligt ISO 14001 uppnås. Förhoppningsvis kan den här rapporten utgöra en grund att stå på för Professionell Säkerhet i arbetet med att stärka både sitt miljöarbete och sitt varumärke.

Litteraturlista

- Ammenberg, J. (2012). *Miljömanagement: Miljö- och hållbarhetsarbete i företag och andra organisationer*. Lund: Studentlitteratur.
- Avarn Secutiry. (2016). *Samhällsengagemang och miljöansvar*. Hämtad 15 december 2016 från <http://avarn.se/om-oss/#samhallsengagemang-och-miljoansvar>
- Brorson, T. & Almgren, R. (2013). *ISO 14001 - för små och medelstora företag*. Stockholm: SIS förlag.
- Brorson, T. (2016). *The Initial Environmental Review* [PowerPoint-presentation]. Hämtad 2 november 2016 från Lunds universitets webbplats: <http://luvit.education.lu.se/LuvitPortal>
- Campbell, D. & Craig, T. (2005). *Organisations and the business environment*. Oxford: Elsevier Butterworth-Heinemann.
- El-kretsen. (2016). *Tillsammans för kretsloppet*. Hämtad 13 december 2016 från <http://www.el-kretsen.se>
- Elways AB. (2011). *Koldioxid*. Hämtad 20 november 2016 från <http://elways.se/koldioxid-2/>
- Gustafsson, A. (2012, 20 mars). Dieseldriven bil rena miljöboven. *Svenska dagbladet*. Hämtad 8 december 2016 från <http://www.svd.se/dieseldriven-bil-rena-miljoboven>
- Kontorsettan. (u.å). *Välkommen till butiken*. Hämtad 8 december 2016 från <http://webshop.kontorsettan.kontorsbutik.se/Sales.aspx?p=start>
- Kotler, P., Berger, R. & Bickhoff, N. (2010). *The Quintessence of Strategic Management: What you Really Need to Know to Survive in Business*. Berlin, Heidelberg: Springer-Verlag.
- Kurdve, M. & Wiktorsson, M. (2013). Green Performance Map: Visualizing Environmental KPI's. Published in Conference proceedings EurOMA, 2013.
- Lag (2003: 778) om skydd mot olyckor. Stockholm: Justitiedepartementet.
- Lund-Thomsen, P. & Oxborrow, L. (2014). Sustainable Supply Chain Management. I P. Molthan-Hill (Red.), *The Business Student's Guide to Sustainable Management: Principles and Practice*. Sheffield: Greenleaf Publishing.
- Miljöbyggnad. (2011). *En svensk certifiering som värnar om människa och miljö*. Hämtad 5 december 2016 från <https://www.sgbc.se/docman/certifieringssystem-1/25-broschyr-miljobygnad/file>
- Naturvårdsverket. (2015). *Beräkningar av koldioxidutsläpp från tjänsteresor och övrig bränsleanvändning*.
- Naturvårdsverket. (2016a). Producentansvar för elutrustning. Hämtad 13 december från <http://www.naturvardsverket.se/producentansvar-elutrustning>
- Naturvårdsverket. (2016b). *EE- och batteriregistret*. Hämtad den 13 december 2016 från <http://eeb.naturvardsverket.se/>

- Naturvårdsverket. (2016c). *Miljöledningsguide för statliga myndigheter*. Hämtad 8 december 2016 från <https://www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer/620-8309-0.pdf>
- Naturvårdsverket. (2016d). *Elavfall ökar snabbast*. Hämtad 30 november 2016 från <http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Uppdelat-efter-omrade/Avfall/Avfallsforebyggande-program/Elektronik>
- Naturvårdsverket. (2016e). Miljökvalitetsmålen. Hämtad 8 december 2016 från <http://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Sveriges-miljomal/Miljokvalitetsmalen/>
- Orsato, R. (2006). Competitive Environmental Strategies: When Does it Pay to be Green? *California Management Review*, 48(2), 127-143.
- Porter, M. E. & van der Linde, C. (1995). Green and Competitive: Ending the Stalemate. *Harvard Business Review*, 73(5), 120-134.
- Porter, M. (2008). The five competitive forces that shape strategy. *Harvard Business Review*, January 2008. p.78-93.
- Professionell Säkerhet i Skåne AB. (2016). Smarta hem. Hämtad 30 november 2016 från <http://www.professionellsakerhet.se/smarta-hem>
- SBSC. (u.å). *Hem*. Hämtat 30 november 2016 från <http://www.sbsc.se/>
- Sector Alarm. (2016). *Om Sector Alarm*. Hämtad den 15 december från <http://www.sectoralarm.se/om/>
- Securitas Direct Sverige AB. (u.å.a). *Om oss*. Hämtad den 15 december från <https://www.securitasdirect.se/om-oss.html>
- Securitas Direct Sverige AB. (u.å.b). *Miljöpolicy*. Hämtad den 15 december från <https://www.securitasdirect.se/s/om-oss/miljopolicy.html>
- SFS 1977:1160. Arbetsmiljölagen. Stockholm: Arbetsmarknadsdepartementet ARM.
- SFS 1998:808. Miljöbalk. Stockholm: Miljö- och energidepartementet.
- Shahbazi, S. & Wiktorsson, M. (2016). Using the Green Performance Map: Towards Material Efficiency Measurement. Published in Conference proceedings EurOMA, 2016.
- Skanska. (u.å.). *Enklare att välja rätt - Miljöbyggnad*. Hämtad 5 december 2016 från <http://bostad.skanska.se/Miljo/Enklare-att-valja-ratt/Miljobyggnad/>
- Stöldskyddsföreningen. (u.å.). *Larmklasser*. Hämtad 30 november 2016 från <https://www.stoldskyddsforeningen.se/foretag/sakerhetsradgivning-for-foretag/inbrottslarm/larmklasser>
- Svenska alarm. (u.å.). *Polisgodkänd larminstallation*. Hämtad 6 december 2016 från <https://www.svenskaalarm.se/polisgodkand-larminstallation>
- Sveriges Lås och säkerhetsleverantörers Riksförbund. (u.å.). Larm. Hämtad 30 november 2016 från <http://slr.se/om-slr/larm>
- Teletec connect. (2011). *Miljöpolicy*. Hämtad 15 december 2016 från http://www.teletec.se/media/wysiwyg/Documents/Environment/Milj_policy_f_r_Teletec_Connect_2011_1_.pdf

- Tjänstebilsfakta. (2014). *Bilpool*. Hämtad 20 december 2016 från http://www.tjanstebilsfakta.se/sp_cpt/bilpool
- Trygg-Hansa. (u.å.). *Inbrottslarmanläggning enligt SSF 130: Kortfattad information om larmklasser* [Broschyr]. Stockholm: Trygg-Hansa.
- Tuppura, A., Toppinen, A. & Puumalainen, K. (2016). Forest Certification and ISO 14001: Current State and Motivation in Forest Companies. *Business Strategy And The Environment*, 25(5), 355-368.
- United States Environmental Protection Agency. (2006). *Life Cycle Assessment: Principles and Practice*. Hämtad 30 november från https://hero.epa.gov/hero/index.cfm/reference/download/reference_id/74923
- Verisure. (u.å.). *Our Offer*. Hämtad 15 december 2016 från <https://www.verisure.com/our-offer.html>
- Work Life Management. (u.å.). *The PDCA Method or Deming Wheel for your Improvement*. Hämtad 6 december från <http://www.iwolm.com/en/the-pdca-method-or-deming-wheel-for-your-improvement>
- World Commission on Environment and Development. (1987). *Our common future*. Oxford: Oxford University Press.

Bilagor

Bilaga 1. Företagets översiktliga bedömning av sina miljöaspekter.

Område	Bedömning av den nuvarande situationen					
Miljölagstiftning	Återkommande uppföljning av lagstiftningen. Nya föreskrifter införlivas i ledningssystemet.					X
Energianvändning	Kännedom om energianvändningen. Pågående handlingsplaner för energibesparingar. Kännedom om energianvändningens påverkan på klimatet.					X
Avfall	Kännedom om avfallsslag och avfallsmängder. Pågående handlingsplaner för att reducera avfallet.		X			
Risker	Kännedom om risker för människor och miljö. Förebyggande åtgärder genomförda. Utbildning och övning genomförs regelbundet.			X		

<i>Transporter</i>	<i>Kännedom om miljö- eller hälsopåverkan från transporter från människor och material. Pågående aktiviteter för att reducera miljöpåverkan.</i>		X			
<i>Produkter och tjänster</i>	<i>Kännedom om våra produkters och tjänsters miljöegenskaper och miljöpåverkan. Pågående åtgärder för att minimera miljöpåverkan.</i>	X				
<i>Lokalisering</i>	<i>Relationen och avståndet till verksamheten där servicetjänster utförs</i>		X	X		
<i>Utsläpp av partiklar till luft och vatten: klimat</i>	<i>Personalen har generell kunskap i klimatfrågor</i>		X			
<i>Inköpsrutiner</i>	<i>Inköpsrutiner av material med avseende på klimathänsyn.</i>			X		

Bilaga 2. Lista på lagar och krav med koppling till miljöutredningen.

Lag / förordning	Huvudinnehåll i lagtexten / förordningen	Hur lagen påverkar Professionell Säkerhet	Hur Professionell Säkerhet efterlever lagen
Arbetsmiljölagen (SFS, 1977:1160).	Arbetsgivaren ska vidta de åtgärder som behövs för att motverka ohälsa eller olycksfall för arbetstagaren (Brorson & Almgren, 2013).	Arbetsmiljölagen är kopplat till brandlarm, ett samhällskrav för att förebygga bränder	God efterlevnad
Miljöbalken (SFS, 1998:808).			
1 Kap 1 § MB	Främja en hållbar utveckling	Skapar värde för miljö, intressenter och för företaget.	Godtagbar efterlevnad/bör överses
2 Kap 2 § MB	Kunskap om de åtgärder som behövs för att åtgärda och skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenheter.	Krävs för att uppnå ett arbete med hög kvalitet och minimal miljöpåverkan	Dålig efterlevnad
2 Kap 3 § MB	Försiktighetsprincipen ska tillämpas	Förebygga skador på miljö och medarbetares hälsa	Godtagbar efterlevnad/ bör överses
2 Kap 5 § MB	Hushålla med råvaror och energi	Överseende på inköpsrutiner och energiförbrukning i kontor och transport	Dålig efterlevnad
5 Kap 2 § MB	Föroreningsnivåer får inte överskridas	Mäta och övervaka utsläpp från transporter	Dålig efterlevnad
15 Kap 10 § MB	Den som behandlar avfall är skyldig att vidta	Reducera uppkomsten av avfall - cirkulär	Godtagbar efterlevnad/bör överses

<p>15 Kap 11 § MB</p>	<p>avfallsförebyggande åtgärder enligt avfallshierarkin</p> <p>Den som behandlar avfall har skyldighet att hantera det på ett sätt som inte skadar miljö och människors hälsa</p>	<p>ekonomi bör överses</p> <p>Farligt avfall och elavfall uppstår i det dagliga arbetet; kunskap och försiktighetsprinciper ett måste</p>	<p>Godtagbar efterlevnad/bör överses</p>
-----------------------	---	---	--

Bilaga 3. Väsentlighetsanalys gjord tillsammans med företaget.

Väsentligt eller mindre väsentligt (med koppling till CSR)
 – välj ut frågor, som är relevanta för företaget, ur nedanstående
 exempelsamling (+ egna tankar) och placera siffran i diagrammet

1. Störningar som bolaget orsakar i närmiljön (buller, lukter, etc)	12. Energianvändning
2. Lagkrav (miljö, arbetsmiljö, planlagstiftning, brand, etc (nuvarande/kommande))	13. Vattenförbrukning
3. CSR-risker som kopplas till leverantörerna	14. Avfallsfrågor
4. Standardhöjande åtgärder	15. Arbetsmiljöfrågor
5. Innovation, hållbara lösningar	16. CSR-krav från kunder
6. Miljö-/CSR-risker vid förvärv av andra bolag	17. Affärsetik, korruption
7. CSR-krav från investerare	18. Risker med ämnen i byggnadsmaterial, installationer etc (asbest, PCB, radon, etc)
8. Mångfald, jämställdhet, mänskliga rättigheter	19. Förekomst av förorenad mark och grundvatten
9. Förändrat klimat (påverkan från verksamheten samt om klimatförändringen påverkar verksamheten)	20. Transporter, tjänstebilar och tjänsteresor
10. Samhällsengagemang och positiv påverkan på lokalsamhället	21. Finansiering
11. Negativ rapportering i massmedia	22. Verksamheten ur ett livscyelperspektiv
	23. Attrahera, utveckla och behålla medarbetare
	24. Bidra till att kunderna kan bli mer "hållbara"
	25. Annat

